

69807 - Hac veya umre için) Medine'ye gidenlerle birlikte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm göndermenin hükmü nedir?

Soru

Hacılarla birlikte Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm göndermenin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bu davranış, meşrû değildir.Fazîletli dönemlerde yaşayan üç nesilden (sahâbe, tâbiîn ve etbâu't-tâbiîn'den) hiç kimse ve müslümanlardan hiçbir akıl sahibi böyle bir şey yapmamıştır.Çünkü bir kimsenin, nerede olursa olsun, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm vermesi mümkündür.Nitekim Allah Teâlâ bu selâmı, meleklerle ulaştırmayı üstlenmiş ve selâmı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e ulaştırmayı onların bir görevi kılmıştır.

Buna göre her kim, nerede olursa olsun, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm verdiği zaman, onun selâmı, kesinlikle Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'eulaşacaktır. O halde Medine-i Münevvere'yi ziyâret edecek olan kimseyi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm götürmekle görevlendirmek de nereden çıkıyor? Üstelik bu kimsenin Medine-i Münevvere'ye ulaşip-ulaşmayacağı ve ulaştırmakla görevlendirildiği bu selâmı hatırlayıp-hatırlamayacağı da bilinmemektedir.

Abdullah b. Mes'ud'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

[إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ فِي الْأَرْضِ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ.] رواه النسائي وصححه الألباني في صحيح الترغيب والترهيب

"Şüphesiz ki Allah'ın yeryüzünde dolaşan gezici melekleri vardır. Onlar, ümmetinden bana selâm

ulaştırırlar." (Ebu Dâvud; hadis no: 1282.Elbânî, "Sahîh-i Terğîb ve't-Terhîb"; hadis no: 1664'de "hadis, sahihtir", demiştir.)

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَلَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ.

رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح الجامع

"Evlerinizi kabirlere (mezarlıklara) çevirmeyin! Benim kabrimi de (sürekli ziyâret edilen) bayram (yeri) hâline getirmeyin.Bana salât (ve selâmda) bulunun. Zirâ salât (ve selâmı)nız nerede olursanız bana ulaşır."(Ebu Dâvud; hadis no: 2042. Elbânî, "Sahîhu'l-Câmi"; hadis no: 7226'da "hadis, sahihtir", demiştir.)

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi âlimleri şöyle demişlerdir:

"Bir insanın, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e veya ölen birisine selâm götürmek için başkasını görevlendirmesi meşrû değildir.Aksine bu davranış, bir bid'attır. Oysa Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهُدَى هَدَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ، وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

رواه النسائي وصححه الألباني في صحيح سنن النسائي

"Şüphesiz sözlerin en doğrusu, Allah'ın kitabıdır. Yolların en güzeli, Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'in yoludur. İşlerin en şerlisi, (dînde aslı olmayıp) sonradan çıkarılan yeniliklerdir (dîndeki bid'atlardır). (Dînde) sonradan çıkarılan her yenilik, bid'attır. Her bid'at, dalâlettir (sapıklıktır). Her dalâlet (in sahibi) de, ateştedir." (Nesâî; hadis no:1560. Elbânî, "Sahîh-i Sünen-i Nesâî"; hadis no:1578'de "hadis, sahihtir", demiştir.)

Bu davranışı terk etmek ve buna tevessül eden kimseyi de, bunun câiz olmadığı konusunda

uyarmak gerekir. Allah Teâlâ'nın üzerimizdeki lütuf ve ihsanından birisi de, nerede olursak olalım, ister dünyanın doğusunda, isterse batısında olalım, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olan selâmımızı kendisine ulaştırmasıdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olduğuna göre o bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِنَّ لِلَّهِ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ يَبْلُغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلَامَ

رواه أحمد والنسائي وغيرهما

"Şüphesiz ki Allah'ın yeryüzünde dolaşan gezici melekleri vardır. Onlar, ümmetimden bana selâm ulaştırırlar." (Ahmed ve Ebu Dâvud)

Yine, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

خَيْرُ أَيَّامِكُمْ يَوْمُ الْجُمُعَةِ، فَأَكْثِرُوا عَلَيَّ مِنَ الصَّلَاةِ فِيهِ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ.

رواه أحمد، وأبو داود، والنسائي، وابن ماجه، والدارمي

"Sizin en hayırlı gününüz, Cuma günüdür. Bu sebeple o günde bana bol bol salât getirin.Çünkü salâtınız, nerede olursanız bana ulaşır." (Ahmed, Ebu Dâvud, Nesâî, İbn-i Mâce ve Dârimî)

Yine şöyle buyurmuştur:

لَا تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيدًا، وَلَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ.

[رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح الجامع]

"Benim kabrimi de (sürekli ziyâret edilen) bayram (yeri) hâline getirmeyin.Evlerinizi de kabirlere (mezarlıklara) çevirmeyin! Bana salât (ve selâmda) bulunun. Zirâ salât (ve selâmı)nız nerede olursanız bana ulaşır."(Ebu Dâvud; hadis no: 2042. Elbânî, "Sahîhu'l-Câmi"; hadis no: 7226'da "hadis, sahihtir", demiştir.)

Bu anlamdaki hadisler pek çoktur."

Abdulaziz b. Baz, Abdulaziz Âl-i eş-Şeyh, Abdullah el-Ğudeyyân, Salih el-Fevzân, Bekr Ebu Zeyd. (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 16, s: 29-30)

İmam Muhammed b.Suud İslâm Üniversitesi öğretim üyesi değerli âlim Abdurrahman b. Nâsır el-Berrâk -Allah onu korusun- bu konuda şöyle demiştir:

"Medine'ye yolculuk yapacak olan kimseyle birlikte Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm göndermenin dîninde hiçbir aslı yoktur.Selâm göndermek; sahâbe ve tâbiîn gibi selef-i sâlih ile ilim ehlinin âdetinden de olmamıştır.Bu konuda hiç birisinden böyle bir şey nakledilmemiştir.Çünkü ümmetin salât ve selâmı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bildirilmektedir.

Nitekim sahih hadiste şöyle gelmiştir:

لَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَلَا تَجْعَلُوا قَبْرِ عِيدًا، وَصَلُّوا عَلَيَّ؛ فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ.

رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح الجامع

"Evlerinizi kabirlere (mezarlıklara) çevirmeyin! Benim kabrimi de (sürekli ziyâret edilen) bayram (yeri) hâline getirmeyin.Bana salât (ve selâmda) bulunun. Zirâ salât (ve selâmı)nız nerede olursanız bana ulaşır."(Ebu Dâvud; hadis no: 2042)

Başka bir rivâyette şöyle gelmiştir:

لَا تَتَّخِذُوا قَبْرِ عِيدًا، وَلَا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا؛ فَإِنَّ تَسْلِيمَكُمْ يَبْلُغُنِي أَيْنَ كُنْتُمْ.

رواه أبو يعلى

"Benim kabrimi de (sürekli ziyâret edilen) bayram (yeri) hâline getirmeyin.Evlerinizi de kabirlere (mezarlıklara) çevirmeyin! Bana selâmda bulunun. Zirâ selâmınız nerede olursanız bana ulaşır."(Ebu Ya'lâ; hadis no: 469)

Buna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm göndermek sûretiyle ibâdet etmek, bir bid'attır. Hatta ölüye selâm göndermek, dînen meşrû değildir. Aksine ölüyü ziyâret eden kimsenin ölüye selâm vermesidir, yoksa göndermesi değildir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Bakî kabristanında yatan ölüleri ziyâret ettiğinde onlara selâm verir, onlara duâ eder ve kabirleri ziyâret ettiklerinde ne söylemeleri gerektiğini ashâbına öğretirdi.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Bakî kabristanını ziyâret ettiğinde şöyle derdi:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ، نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ.

رواه مسلم

"Bu yurdun (kabristanın) mü'minler ve müslümanlardan olan sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun. İnşâallah biz de sizin gibi olacağız (îmân üzere öleceğiz). Allah'tan bize ve size âfiyet dileriz." (Müslim; hadis no: 975)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun- şöyle buyurmuştu:

قُولِي: السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَيَرْحَمُ اللَّهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ.

رواه مسلم

"(Ey Âişe) De ki: Bu yurdun (kabristanın) mü'minler ve müslümanlardan olan sâkinleri! Allah'ın selâmı üzerinize olsun. Allah, bizden önce ölenlere de, bizden sonra öleceklerine de rahmet etsin. İnşâallah biz de mutlaka sizin gibi olacağız (îmân üzere öleceğiz)."(Müslim; hadis no: 974)

Selâm, ancak hazırda olmayan kimseden, hayatta olan kimseye ulaştırılır.

Bütün bunlardan kasıt; Allah Teâlâ, peygamberleri Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât ve selâm vermelerini ve nerede olurlarsa olsunlar, O'na bol bol salât ve selâm vermeyi bu ümmete kolay kılmıştır.Nitekim Allah Teâlâ, ümmetinin salât ve selâmlarını ulaştırmaları için O'nun kabrinde melekleri görevlendirmiştir.

Allah Teâlâ, O'na salât ve selâm eylesin.

Allah Teâlâ en iyi bilendir."

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- de bu konuda şöyle demiştir:

"Bununla birlikte biz deriz ki: Sen, dünyanın en uzak yerinde olup da O'na selâm verirken, senin selâmın mutlaka O'na ulaşacaktır.Çünkü Allah Teâlâ, birisi Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm verdiği zaman, onun selâmını, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e nakletmeleri için yeryüzünde gezici melekleri görevlendirmiştir.

Buna göre biz şimdi:

Allahım! Rasûlüne salât ve selâm eyle! Dediğimiz zaman, selâmımız hemen O'na nakledilir. Sen, namazda "Tehiyât'ta iken:

"Esselâmu aleyke eyyuhe'n-nebîyyu ve rahmetullahi ve berakâtuhu..." dediğin zaman, senin selâmın hemen O'na nakledilir...

Bazı insanların Medine'de şöyle dediklerini işittim:

-Babam, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm vermeme (onun selâmını getirmeme) vasiyet etti ve bana:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm söyle, dedi.

Bu davranış, yanlıştır. Çünkü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hayatta değil ki hayatta olan birisinin selâmı kendisine nakledilsin. Ayrıca babanız, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e selâm verdiği zaman, selâmınız, ulaştırılması bakımından senden daha güçlü ve daha güvenilir kimseler -ki onlar meleklerdir- tarafından O'na nakledilir.

O halde buna gerek yoktur. Deriz ki:

-Sen, yeryüzünde nerede olursan ol, bulunduğun yerde:

"Esselâmu aleyke eyyuhene-nebiyyu!" (Allah'ın selâmı senin üzerine olsun ey Peygamber!) dediğin

zaman, senin selâmın, bundan daha hızlı, daha güvenilir ve daha iyi bir şekilde O'na ulaşacaktır."(Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 23, s: 416-417)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.